

la Biennale di Venezia

15. Mostra
Internazionale
di Architettura
Eventi Collaterali

ARCHITECTURE BEYOND ARCHITECTS

CATALONIA IN VENICE

CURATED BY: JAUME PRAT, JELENA PROKOPLJEVIĆ & ISAKI LACUESTA

WWW.AFTERMATH.LLULL.CAT

AFTERMATH_CATALONIA IN VENICE. ARCHITECTURE BEYOND ARCHITECTS

L'Institut Ramon Llull presenta l'esdeveniment col·lateral *Aftermath_Catalonia in Venice. Architecture beyond architects* en el marc de la XV Mostra Internacional d'Arquitectura. Els comissaris del projecte són els arquitectes **Jaume Prat** i **Jelena Prokopljević** i el director de cinema **Isaki Lacuesta**.

UN DIÀLEG ENTRE ARQUITECTURA I CINEMA

Aftermath_Catalonia in Venice planteja un **diàleg entre els llenguatges arquitectònic i cinematogràfic** i proposa unificar les dues disciplines en una instal·lació creant narratives creuades entre els projectes seleccionats a través de connexions visuals, sonores, materials o conceptuals. El tema del projecte se centra en la **relació d'obres d'arquitectura catalana**, explicades a través del seu ús diari, amb el seu entorn en termes d'arrelament al context, estructuració del territori i millora de la qualitat de vida que aporta a la comunitat. D'acord amb el tema general de la Biennial, «Reporting from the front», el projecte manté un **punt de vista social de l'arquitectura** i, a través de la informació audiovisual, presenta les noves estratègies projectuals i les noves dinàmiques de l'ús creades com a conseqüència dels temps de crisi econòmica i professional dels darrers anys.

L'exposició **investiga les maneres d'explicar i mostrar l'arquitectura** i defuig l'habitual retrat del «moment zero» (aquell moment efímer quan els arquitectes deixen l'edifici acabat, però els usuaris encara no se l'han apropiat) de la intervenció arquitectònica. L'objectiu ha estat investigar i apropar-se al seu valor des de la **perspectiva de l'usuari**.

Les obres es projecten en diverses **superfícies vítries translúcides** que reflecteixen la complexitat de les interaccions entre les persones, l'arquitectura i el paisatge natural o urbà. La instal·lació és sobretot una **experiència sensorial** que s'adreça a un visitant participatiu i reflexiu.

L'exposició consisteix en **tres elements destinats a diferents moments de visita**: la **mostra**, que explica la vida de les intervencions, els seus èxits i els seus problemes; la **pàgina web**, que dóna la **paraula als arquitectes** que, en una sèrie d'entrevistes, expliquen les intencions darrere dels projectes i la seva manera de pensar l'arquitectura. Així mateix, la web dóna accés a una àmplia selecció de

material gràfic relacionat amb els projectes. El tercer element és el **catàleg**, descarregable des de la pàgina web, un llibre de text que a través d'una sèrie de textos i entrevistes explica els conceptes que han inspirat la investigació.

NOVES ESTRATÈGIES PROJECTUALS I NOVES DINÀMIQUES D'ÚS

Tots els projectes d'arquitectura mostrats a l'exposició corresponen a **intervencions de marcat caràcter públic, que integren l'entorn natural, urbà i humà**, i que amplien la funcionalitat de l'arquitectura a la **creació del bé comú**. Les obres seleccionades, que inclouen un hospital, un aparcament, un teatre, un centre de repartiment d'aliments per a la gent pobre i un espai natural, es van dur a terme o van entrar en funcionament en el període més dur de la crisi econòmica, moment en què es van cristal·litzar unes necessitats —per damunt d'unes altres— i unes maneres de fer relacionades amb **estratègies arquitectòniques sensibles** amb l'ús diari, amb els habitants i amb el medi ambient.

Els projectes demostren que l'arquitectura va respondre de manera eficaç a unes necessitats específiques a través de trets comuns, com la millora de la connectivitat entre barris, municipis o paisatges, el consegüent augment del valor social, la participació directa dels usuaris en la creació dels centres i espais, l'optimització de recursos, l'apreciació dels valors de la comunitat i la millora de les condicions d'ús.

UNA INSTAL·LACIÓ PER A UN VISITANT PARTICIPATIU I REFLEXIU

Les filmacions es projecten sobre **vidres translúcids** de diverses qualitats i formes, equipats amb tractaments que retenen la imatge i minimitzen els reflexos i, en casos determinats, deixen traspasar alguna part de la imatge en un intent de **trencar el binomi espacial pantalla-espectador**. L'atmosfera que es genera cobra sentit en la seva globalitat: un espai en el qual semblen surar imatges atorgant al conjunt un cert caràcter de fantasmagoria que es desplega davant l'espectador.

La resta d'elements presents (peces de mobiliari produïdes especialment per a la mostra, com la **Taulacreu**, la **cadira Biennale** i les parets ceràmiques de **Flexbrick**) són complementaris al conjunt i participen en la creació de recorreguts o reflexos, com per enfosquir totalment el conjunt, que queda il·luminat només a través

de la llum dels projectors i d'alguns llums d'ambient graduats i enfocats a la informació sobre els projectes. Les instal·lacions s'han dissenyat i disposat de manera que l'espectador pugui tenir **perspectives conjuntes** des de qualsevol punt del recorregut, fent **dialogar** les diverses obres seleccionades.

No és possible veure la instal·lació sencera, i, sovint, no és possible veure algunes instal·lacions individuals completes, ja que les pantalles estan disposades de manera que és impossible percebre-les totes globalment. Això converteix **cada visitant en l'últim muntador de la instal·lació**. L'espectador esdevé una variable més tenint en compte el temps de visita: s'hi dediqui el temps que s'hi dediqui (d'uns pocs minuts a unes quantes hores) hom en treu sempre algun missatge.

«Volíem visitar una per una les obres i filmar-les, nit i dia; volíem gravar-les a qualsevol hora, com si Monet s'hagués aliat amb els Lumière per enregistrar els canvis de llum i els de la vida dels ciutadans al voltant de la catedral de Rouen. Volíem, en fi, que els edificis s'afartessin i marxessin d'allà abans que nosaltres.

I si no marxaven (són tossuts, els edificis) almenys volíem veure-hi sortir i pondre's el sol, sopar-hi, caminar-hi, escoltar tramuntanades i remors, fer-hi les necessitats als lavabos, cantar-hi i prendre nota del recorregut de cada reverberació, passar-hi prou estones per descobrir-hi formes.

De fet, el que **ens agradaria és trobar en cadascuna de les obres algun punt de vista que els arquitectes encara no haguessin descobert**, i poder oferir-los-el, en senyal d'agraïment: regalar-los una esquerda desapercibuda de la seva pròpia obra»

Jaume Prat, Jelena Prokopljević i Isaki Lacuesta.

La instal·lació obvia la geometria irregular de la drassana on s'ubica, minimitza l'ús de les parets, i s'organitza a base de deixar la majoria de vidres exempts flotant amb la intenció d'incloure l'arquitectura de la pròpia nau com un element més de l'exposició. Una paret ceràmica muntada en sec de Flexbrick, ubicada a la zona d'entrada, forma el filtre necessari de llum que amb dues cortines facilita l'enfosquiment total de l'edifici. També s'enfosqueix la lluernia del sostre i les finestres.

PROJECTES SELECCIONATS

RECUPERACIÓ MEDIAMBIENTAL DEL RIU LLOBREGAT

ARQUITECTES

BATLLE I ROIG Arquitectes
(Enric Batlle i Joan Roig)

COL-LABORADORS

Xavier Ramoneda, Iván Sánchez, Mario Suñer (arquitectes);
Tyspa- Tecnomia (enginyeria)

DATA DEL PROJECTE

2007 - 2015

DATA D'OBRA

2008 - 2016

PROMOTOR

Àrea Metropolitana de Barcelona, Ajuntament de Sant Boi de Llobregat i Ajuntament de Sant Vicenç dels Horts

SUPERFÍCIE

154 Ha (6 km)

LOCALITZACIÓ

Sant Boi de Llobregat, Sant Vicenç dels Horts, Sant Joan Despí, Cornellà, El Prat de Llobregat (Catalunya)

L'encàrrec demanava actuacions de recuperació mediambiental del riu per al seu ús com a infraestructura ecològica de la metròpoli: alentiment del curs de l'aigua, eliminació de residus i vegetació invasiva, replantació de vegetació autòctona. El riu Llobregat esdevé l'eix vertebrador de l'oest de la Àrea Metropolitana de Barcelona. La intervenció es va complementar amb la creació de dos camins longitudinals, un a cada riba, i, amb un pressupost mínim, es van crear connexions transversals que connecten la intervenció amb els municipis contigus, densos i mancats d'espais verds. L'actuació constitueix un canvi de sensibilitat que ha permès recuperar les virtuts del riu i dels terrenys adjacents, com a àmbit natural per esdevenir un gran jardí metropolità, que permet un ampli ús públic i social i comunica sis municipis i els dona accés al mar.

HOSPITAL TRANSFRONTERER DE LA Cerdanya

ARQUITECTES

BRULLET-PINEDA ARQUITECTES, S.L.P.
(Manuel Brullet Tenas, Alfonso de Luna Coldefors,
Albert de Pineda Álvarez)

COL-LABORADORS

Marcial Novo Mazuelos, Jaume Piñol Font

DATA DEL PROJECTE

2007

DATA D'OBRA

2012

PROMOTOR

Generalitat de Catalunya
Servei Català de la Salut

SUPERFÍCIE

19.196,40m²

LOCALITZACIÓ

Puigcerdà (Catalunya)

L'Hospital transfronterer implicava un repte arquitectònic, jurídic i social alhora, perquè calia donar servei a poblacions d'una comarca que s'estén als dos costats de la frontera: punt d'encontre dels sistemes sanitaris català i francès. El resultat és un hospital compartit. Un niu arraulit sota una gran teulada, compacte, tancat als vents dominants, obert a la ciutat i al sol. Els arquitectes van aprofitar el pendent natural del terreny per alleugerir l'impacte en el paisatge del gran volum de l'obra. Així, han creat un edifici que compagina l'espai natural i l'urbà, dos sistemes socials, i facilita la cohabitació dels nombrosos i diversos usuaris que hi coincideixen (pacients, familiars, metges, personal de manteniment...). En definitiva, l'ambició d'aquests arquitectes (autors de nombrosos hospitals, com el del Mar de Barcelona i el Hedwigshöhe a Berlín) és corroborar a la pràctica aquella teoria clínica que defensa que els espais agradables també serveixen per ajudar a curar.

TORRE JÚLIA. HABITATGES TUTELATS PER A GENT GRAN

ARQUITECTES

Pau Vidal, Sergi Pons, Ricard Galiana

COL·LABORADORS

Gioia Guidazzi, Diana Sajdova

DATA DEL PROJECTE

2004

DATA D'OBRA

2011

PROMOTOR

Patronat Municipal de l'Habitatge de Barcelona (PMHB)

SUPERFÍCIE

8.391 m²

LOCALITZACIÓ

Barcelona (Catalunya)

Vidal, Pons i Galiana van guanyar un concurs per a joves arquitectes. El programa inicial, un edifici destinat als joves, es va transformar en un bloc d'habitatges assistits per a gent gran. L'edifici dona l'esquena a una de les rondes de Barcelona, una autopista (la Ronda del Litoral), parcialment coberta, que creua a pocs metres al nord de la intervenció. És per això que s'ha pogut plantejar una torre d'habitatges de 17 plantes oberta a la ciutat, amb totes les comunicacions i espais comunitaris abocats a les façanes. La torre fa ombra al dens trànsit de la Ronda i no molesta, per tant, cap veí. Constitueix un manifest d'espai compartit en vertical, sense jerarquies, d'usos intercanviables, que s'integra a la ciutat mitjançant les vistes, els espais públics en doble alçada i les escales-passeig. El disseny de les plantes disposa dos tipus d'habitatges: a la cantonada i al "passant", d'uns 40 m² distribueixen segons les necessitats dels usuaris i conviden a estendre's als espais comunitaris adjacents.

TEATRE ATLÀNTIDA

ARQUITECTES

Josep Llinàs, Josep Llobet, Pedro Ayesta, Laia Vives

COL·LABORADORS

Jorge Martín, Iván Andrés, Andrea Tissino, Philipp Gasteiger, Fermín Garrote, Iñaki Arbelaz, Petra Pferdmenges, Natzarena Manenti, Aina Solé

DATA DEL PROJECTE

2004

DATA D'OBRA

2012

PROMOTOR

FCC Construcción

SUPERFÍCIE

10.500 m²

LOCALITZACIÓ

Vic (Catalunya)

L'Atlàntida és més que un edifici: un complex compacte, arruït sota una sola teulada que aixopluga un teatre amb tres sales i un conservatori amb espais específics per acollir gent de totes les edats i nivells musicals (des d'aficionats a professionals). Així, l'actual Atlàntida unifica les funcions de l'antic teatre del mateix nom, desaparegut per un incendi, i de l'anterior conservatori, que s'havia quedat petit en una ciutat de 42.000 habitants, amb gran tradició musical. El complex es construeix al voltant d'un carrer de nova construcció que es pot travessar en bicicleta i distribueix els diferents nivells, escales i referents urbans. A més, l'arquitectura de l'Atlàntida també delimita espais interns i externs que funcionen com a places. En aquestes places s'hi duen a terme actes públics i serveixen també com a punt de trobada i com a accessos al recinte. El 3% de la població matriculat al conservatori parla de l'èxit del projecte i de la bona gestió de l'equipament.

A Josep Llobet, *in memoriam*.

APARCAMENT SAINT-ROCH

ARQUITECTES

ARCHIKUBIK (Marc Chalamanch, Miquel Lacasta, Carmen Santana)

COL-LABORADORS

Daniel de Castro, Romain Parent, Diego Lima, Camille Roux (arquitectes); Agence Franck Boutté consultants (enginyeria ambiental); PER INGENIERIE (enginyeria i direcció d'execució de l'obra); Atelier Rouch (enginyeria acústica); Factors del Paisatge (paisatgista)

DATA DEL PROJECTE
2012

DATA D'OBRA
2015

PROMOTOR
SERM

SUPERFÍCIE
26.790 m²

LOCALITZACIÓ
Montpellier (França)

Un aparcament de nou plantes situat a la vora de l'estació de trens, d'una estructura i acabats permeables a la vista i a l'aire. Incorpora corredors públics a diferents nivells i zones de comerç a peu del carrer. Independentment de la seva funció nominal, l'edifici estructura i comunica diferents parts de la ciutat, desconnectades per les vies de tren i la disparitat d'escapes urbanes. Ho fa incorporant espai públic (per exemple: un carrer que el travessa longitudinalment) en la concepció de l'edifici, ideat des de l'inici com una estructura reversible entre aparcament, habitatges o oficines.

CENTRE PER AL SERVEI DE DISTRIBUCIÓ D'ALIMENTS - CAMPCLAR (SDA)

ARQUITECTES

NUA Architectures. (Maria Rius, Arnau Tiñena, Ferran Tiñena)

DATA DEL PROJECTE
Setembre 2014

DATA D'OBRA
Desembre 2014

PROMOTOR

Càritas Diocesana Pavelló Parròquia de Santa Tecla de Campclar

SUPERFÍCIE
82,50 m²

LOCALITZACIÓ
Tarragona (Catalunya)

El servei de distribució d'aliments del Campclar es trobava col·lapsat per falta d'espai: es tracta d'un barri amb molta població immigrant i al centre es distribueixen els aliments sense preguntar als que hi acudeixen quina és la seva religió. Per tant, calia un edifici de nova planta, bastit al costat de la parròquia, per assistir més de dues-centes famílies. I calia que pogués ser construït en poques setmanes, per voluntaris no especialitzats. Amb la seva forma, l'obra unifica el doble discurs de l'estètica industrial i dels acabats tradicionals per participar com a peça de connexió en la morfologia del barri, construït amb mitjans artesanals i ubicat al costat d'un potent polígon. La vocació integradora s'aplica als recorreguts interns i externs: els proveïdors hi circulen longitudinalment, els beneficiaris, transversalment. L'edifici està destinat a dignificar la vida diària d'un barri conflictiu.

CAN BATLLÓ

ARQUITECTES

Comunitat Can Batlló, La Col - cooperativa d'arquitectes

DATA DEL PROJECTE

11 de juny de 2011 - entrada de veïns al recinte

DATA D'OBRA

En construcció

PROMOTOR

Comunitat d'usuaris de Can Batlló

SUPERFÍCIE

5.000 m² interiors i 5.000 m² exteriors

LOCALITZACIÓ

Barcelona (Catalunya)

Amb una extensió de 8 hectàrees, Can Batlló era una de les majors fàbriques metropolitanes de la ciutat de Barcelona. A finals dels anys 70, el terreny va ser requalificat com a àrea d'equipaments, una disposició que mai no es va arribar a aconseguir. El centre és fruit d'una llarga lluita reivindicativa per a un espai públic, autogestionat i obert a les diferents iniciatives veïnals. És un exemple de construcció cooperativa on els arquitectes i els usuaris defineixen conjuntament les necessitats i les formes dels espais. El punt central del conjunt és el carrer de vianants i el Bloc 11, amb diferents espais per a activitats veïnals. El disseny està condicionat per l'autoconstrucció i la reutilització de materials i espais de l'antic complex industrial. Es basa en un procés de diàleg continu, on la presa de decisions és horitzontal i assembleària.

PROJECTES ESPECIALS

Aftermath_Catalonia in Venice. Architecture beyond architects tindrà dues col·laboracions especials. La instal·lació comptarà amb Taulacreu, taula dissenyada per vora arquitectura (Pere Buil i Toni Riba), i la cadira Biennale, un projecte de l'arquitecte Josep Ferrando desenvolupat en col·laboració amb Figueras.

TAULACREU

DISSENY

vora arquitectura (Pere Buil i Toni Riba)

www.vora.cat

DATA DEL PROJECTE

2015-2016

CLIENT

Aftermath_Catalonia in Venice. Architecture beyond architects

COL·LABORADORS

Barrington Lambert, Charles Dujardin

PRODUCCIÓ

Buit Taller

www.buit.es

FOTOGRAFIES

Charles Dujardin

La Taulacreu és una adaptació per a *Aftermath* a la Biennial de Venècia d'un disseny original previ de l'estudi vora arquitectura. Amb un disseny innovador i fabricada amb fusta noble, donarà la benvinguda a la instal·lació. Se suporta sobredues potes en forma de creu apartades del perímetre i de les cantonades. La seva forma i materialitat expressen l'estructura constitutiva. Es perceben les juntes d'execució i les variacions dels dos tipus de fusta entre panells i seccions estructurals. Taulacreu és desmuntable, monomaterial, de fusta de pi i auro, amb canvis subtils en el color i la textura i sense unions metàl·liques.

CADIRA BIENNALE

DISSENY

Josep Ferrando
www.josepferrando.com

DATA DEL PROJECTE

2014

CLIENT

Figueras International Seating

COL-LABORADORS

Pau Borràs (Design Figueras Center) i Adrià Ruiz

FOTOGRAFIES

Francesc Arnó

El disseny de la cadira respon a un sistema fractal que reproduceix la seva estructura bàsica a escales més grans o més petites, amb proporcions que funcionen de la mateixa manera en unitats i conjunts de cadires. El concepte es basa en un sol material: fusta de pi de Flandes i de pi melis amb juntes en ziga-zaga i sense elements metàl·lics. La cadira està formada per vint llistons units en angles per minimitzar la pèrdua de fusta. La seva forma reproduceix la manera en què la cadira transmet el nostre pes, dóna més gruix a les potes posteriors i crea, entre aquestes potes i les frontals, un entramat semblant a les branques dels arbres.

EL WEBDOC

L'exposició compta amb una **pàgina web** dedicada a l'explicació de les intervencions per part dels seus autors. La informació es desgrana en **entrevistes** que es plasmen en un **webdoc**, o vídeo interactiu, que convida l'espectador a esdevenir realitzador i triar les imatges i la informació que més l'interessin. Les entrevistes estan subtítolades en anglès i es complementen amb **converses amb els usuaris**, imatges de **plànols i esquemes** dels projectes. El muntatge en multipantalla permet una millor explicació simultània dels diferents aspectes i detalls dels projectes, d'intencions dels arquitectes, o el context del barri, els veïns, etc. A més, la **forma de multipantalla** del webdoc simula la disposició dels vidres i la multipantalla de l'exposició o, en alguns moments, recorda els elements formals de les pròpies obres.

Al mateix temps, una sèrie de *pop-ups*, o finestres emergents, que suren a les pantalles, actuen com a menú perquè l'usuari pugui **navegar pels continguts d'Aftermath**. En qualsevol moment del visionament aquestes finestres li donaran accés als materials de cada obra: plantes, seccions, alçats i detalls constructius, esquemes conceptuals i maquetes del procés projectual, fotografies dels terrenys abans de les obres i fotografies del procés constructiu, com també les memòries i explicacions textuales dels projectes. Aquest contingut de la web d'*Aftermath* mostra una **visió polièdrica** dels projectes escollits.

La web també dóna accés al **catàleg** de l'exposició, un llibre descarregable que pretén aprofundir en **conceptes que han inspirat la instal·lació**. La idea de no repetir els continguts entre els diferents formats ha impulsat la creació d'un llibre que acompanya la mostra i compta amb la participació dels arquitectes Josep Lluís Mateo, Ethel Baraona, César Reyes, Josep Ferrando, Pere Buil i Toni Riba. Tots ells han aportat la seva **experiència i opinió** en temes com el projecte participatiu, la definició del projecte des de l'espai públic, la relació entre el projecte i la tecnologia, les qualitats representatives de les formes, etc. Una visió especial sobre la sonoritat de les obres seleccionades ha anat a càrrec de la sonidista d'*Aftermath*, **Amanda Villavieja**.

www.aftermath.llull.cat

ELS COMISSARIS

Jaume Prat (Barcelona, 1975) és arquitecte per l'ETSAB des de 2002 i màster en Teoria i Pràctica del Projecte Arquitectònic a la UPC el 2009. Ha col·laborat amb els arquitectes Josep Lluís Mateo, Lluís Comerón Graupera i RCR arquitectes i té estudi propi amb Montserrat Farrés i Merwan Chaverra des de 2002. És coautor de la col·lecció d'ebooks d'Scalae, autor de la *Guia d'arquitectura digital* del COAC i l'Ajuntament de Barcelona, entre altres publicacions, i autor del blog *Arquitectura entre altres solucions*.

Jelena Prokopljević (Belgrad, 1972) és arquitecta per l'Escola d'Arquitectura de la Universitat de Belgrad (1998), doctorada el 2006 a l'ETSAB. És membre del Comitè d'Experts del Premi Europeu de l'Espai Públic Urbà (2014-2016); va col·laborar amb el Pavelló de Corea de la Biennal de Venècia de 2014, premiat amb el Lleó d'Or, i forma part del Grup de Recerca en Història Actual de la UAB. Entre les seves publicacions destaca el llibre *Corea del Nord: Utopia de formigó; arquitectura i urbanisme al servei d'una ideologia* (escrit amb Roger Mateos, 2012). És autora del blog *La ciutat socialista*.

Isaki Lacuesta (Girona, 1975) és director de cinema i guionista, guanyador de la Petxina d'Or al Festival Internacional de Cinema de Sant Sebastià per *Los pasos dobles* (2011). També va ser guardonat amb el premi Gaudí a la millor pel·lícula en llengua no catalana i al millor guió per *Los Condenados* (2009). El 2012 va guanyar el Premi Nacional de Cinema concedit per la Generalitat de Catalunya. La seva obra ha estat exhibida retrospectivament a la National Gallery de Washington l'any 2013. És co-comissari de l'exposició RCR Arquitectes: *Papers*, que actualment es mostra a l'Arts Santa Mònica. Lacuesta ha realitzat una obra audiovisual que complementa els dibuixos i esbossos de l'estudi d'arquitectes RCR.

L'INSTITUT RAMON LLULL

El projecte que presenta l'**Institut Ramon Llull** va ser seleccionat per un jurat independent, presidit per l'arquitecta Carme Pinós, a partir d'un concurs públic.

Aftermath_Catalonia in Venice. Architecture beyond architects és la tercera participació de l'Institut Ramon Llull en la secció d'esdeveniments col·laterals de la Mostra Internacional d'Arquitectura de la Biennal de Venècia, després de la seva quarta participació en l'Exposició Internacional d'Art de la Biennal de Venècia.

L'Institut Ramon Llull és un consorci públic constituït l'any 2002 amb l'objectiu de promoure la llengua i la cultura catalanes a l'exterior. Per aconseguir-ho, proporciona projecció internacional a escriptors i artistes, fomenta els intercanvis culturals i ofereix suport a l'estudi de la llengua i la cultura catalanes a les universitats. El consorci actualment està integrat per la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona.

UN PROJECTE QUE COMPTA AMB PATROCINI EMPRESARIAL

Pel que fa a les diferents empreses col·laboradores, el projecte compta amb la participació com a patrocinadors principals de dues empreses: **Cricursa** i **Klein**. Cricursa és una empresa de vidre arquitectònic corbat i pla actualment present en moltes de les obres més emblemàtiques del món. La seva participació al projecte consisteix en l'aportació de diverses peces de vidre pla i corbat tant a l'interior de l'exposició com a la façana. Klein és una empresa que desenvolupa sistemes de subjecció d'alta qualitat per a diferents materials en els sectors de l'arquitectura i la construcció i tot un referent a escala mundial, que contribuirà al projecte català amb sistemes de subjecció superior i falques inferiors.

També són patrocinadors del projecte **Flexbrick**, una companyia que fabrica un teixit ceràmic fet d'una estructura flexible conegut amb el nom comercial de "flexbrick", que a l'exposició es farà servir per separar els espais expositius; **Lamp**, empresa d'il·luminació tècnica i arquitectònica amb presència internacional que farà possible la il·luminació de la exposició creant diferents ambients; **Figueras**, especialitzada en el disseny i la fabricació de seients d'alta gamma per a espais públics que col·labora amb la cessió de les cadires model Biennale dissenyades per l'arquitecte Josep Ferrando, i **Cosentino**, que produeix i distribueix superfícies innovadores d'alt valor afegit pel món de l'arquitectura i del disseny. Cosentino contribuirà a la identificació de cadascun dels projectes exposats a través de la impressió d'unes superfícies llises fabricades amb el nou material Dekton®.

Enllaços de les empreses:

Cricursa: www.cricursa.com
Klein: www.klein-europe.com
Flexbrick: www.flexbrick.net
Lamp: www.lamp.es
Figueras: www.figueras.com
Cosentino: www.cosentino.es

ORGANITZACIÓ I PRODUCCIÓ
Institut Ramon Llull

COMISSARIS
Isaki Lacuesta, Jaume Prat, Jelena Prokopljević

PROJECTES
Recuperació mediambiental del Riu Llobregat: Enric Batlle, Joan Roig arquitectes
Hospital Transfronterer de la Cerdanya: Brullet Pineda arquitectes (Manuel Brullet Tenas, Alfonso de Luna Coldefors, Albert de Pineda Álvarez)
Torre Júlia: Pau Vidal, Sergi Pons, Ricard Galiana
Teatre Atlàntida: Josep Llinàs, Josep Llobet, Pedro Ayesta, Laia Vives
Aparcament Saint Roch: Archikubik (Marc Chalamanch, Miquel Lacasta, Carmen Santana)
Centre per al Servei de Distribució d'Aliments: Nua Arquitectures (Maria Rius, Arnau Tiñena, Ferran Tiñena)
Can Batlló: LaCol, cooperativa d'arquitectes i comunitat Can Batlló

DISSENY D'INTERIORS
Jaume Prat, Jelena Prokopljević, Isaki Lacuesta

DISSENY GRÀFIC
Toormix

DISSENY DE MOBILIARI
Josep Ferrando – cadira Biennale
vora arquitectura – Taulacreu

PRODUCCIÓ EXECUTIVA
Museu d'Art Contemporani de Barcelona, MACBA.

COORDINACIÓ DE L'EXPOSICIÓ
Carlotà Gómez

COORDINACIÓ A VENÈCIA
Tamara Andruszkiewicz

COORDINACIÓ AUDIOVISUAL
Albert Coma

PRODUCCIÓ AUDIOVISUAL
La Termita Films

TRADUCCIONS
Tiffany Carter i Tiziana Camerani

TRADUCCIONS WEBDOC
Pablo Harguindey, Meme March

COMUNICACIÓ
Labóh. Miriam Giordano, Silvia Pujalte, Giovanna Tissi – The Link PR

RELACIONS PÚBLIQUES
Mahala. Mahala Alzamora. Alexandra Mitjans

AFTERMATH_CATALONIA IN VENICE ARCHITECTURE BEYOND ARCHITECTS

INAUGURACIÓ
26 de maig, a les 17.30h
Del 28 de maig al 27 de novembre de 2016
De 10h a 18h, tancat els dilluns (excepte el 30 de maig, el 5 de setembre, el 31 d'octubre i el 21 de novembre)

LLOC
Cantieri Navali, Fondamenta Quintavalle, Castello 40 (Venècia)

VAPORETTO
1 i 2 – parada Giardini

INSTITUT RAMON LLULL
Yolanda Jiménez, gabinet de premsa de l'IRL
premsabcn@llull.cat
+34 609616201

GABINET DE PREMSA
Miriam Giordano | Labóh
miriam@laboh.net - +34 606602230 - +39 3292089204
Giovanna Tissi | The Link PR
g.tissi@thelinkpr.it - +39 3477971873

www.aftermath.llull.cat

Facebook @cataloniainvenice

Instagram: @cataloniainvenice

Twitter: @irllull

LLULL institut
ramon llull
Catalan Language and Culture

 Generalitat de Catalunya
Government of Catalonia

 Barcelona
City Council

AMB LA COL·LABORACIÓ DE:

MAC BA MUSEU
D'ART CONTEMPORANI
DE BARCELONA

SANTAMÒNICA

PATROCINADORS PRINCIPALS:

CRICURSA **KLEIN**
Inspiring Glass Solutions

PATROCINADORS:

LAMP
LIGHTING

FIGUERAS
INTERNATIONAL SEATING

COSENTINO
imagine & anticipate

Flexbrick
dressing architecture